

Tárgytematika / Course Description

Kultúrakutató szeminárium I.

AKLM_BHTM026

Tárgyfelelős neve /

Teacher's name: dr. Lanczendorfer Zsuzsanna

Félév / Semester: 2022/23/1

Beszámolási forma /

Assesment: Folyamatos számonkérés

Tárgy heti óraszám /

Teaching hours(week): 0/0/0

Tárgy féléves óraszám /

Teaching hours(sem.): 0/12/0

OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE

A tantárgy célja az, hogy a kulturális mediátor a megismert kutatási módszerek segítségével képes legyen a kultúrát (népi, magas kultúra, szubkultúra, tömegkultúra, kisebbségi kultúra, stb.), kulturális jelenséget, egy adott közösséget vizsgálni, kutatni. A tantárgy ismertesse meg az adatgyűjtés technikáját, a kutatási módszereket.

TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

- A történeti források legfontosabb gyűjtőhelyeinek megismerése: levéltárak, múzeumok és az ezek által gyűjtött dokumentumok bemutatása
- A legfontosabb általános tudományos és tudományos szakkönyvtárak, nemzeti könyvtáraink
- A könyvtárak anyagának használatát biztosító segédeszközök, a katalógusok típusai, ezek használata
- A nyomtatásban közreadott forráskiadványok és a történeti szakirodalom felkutatásának segédkönyvei A forráskutatás egyéb módszerei, segédeszközei. Forráskritikai alapok
- Kutatóhelyek, gyűjtemények megtekintése (levéltár, könyvtár)
- Adatközlők, közösségek meglátogatása, gyűjtési módszer bemutató
- A tudományos vizsgálódás, a kutatás tervezése
- Kutatási téma választása (folklor, mindennapi élet, életmód, mentalitás vizsgálatok, stb.)
- A terepkutatás előkészítése (elméleti és gyakorlati felkészülés, szervezés.)
- A kutatás etikai szempontjai
- Saját gyűjtésen alapuló téma bemutatása. Például: egy néprajzi csoport, tájegység, jeles egyéniség bemutatása. A választott tájegység lehetőség szerint a hallgató szülőföldjéhez kapcsolódjon. Téma javaslatok: népszokások, átmeneti rítusok (születés és kisgyermekkor szokásai, házasságkötés szokásai, temetkezési szokások); jeles napok, ünnepi szokások; dramatikus népszokások, népi színjátékok; néphit, népi tudás (természetfeletti lények, világkép, természetfeletti képességű emberek, népi gyógyászat); oral history, szóbeli történelem

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE / ASSESSMENT'S METHOD

Alírási feltétele: aktív részvétel az órákon (50%).

Folyamatos értékelés feltétele: A hallgatók önálló munkával, mutassanak be egy-egy kutatóhelyet, forráskiadványt, módszert, vagy a választott kultúrájából egy-egy kisebb témát, amely önálló gyűjtésen alapul. A téma szabadon választható. Az értékelés szóban történik. A hallgatók önállóan és csoportosan is dolgozhatnak a téma nagyságától függően.

KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL

Babbie, Earl: A társadalomtudományi kutatás gyakorlata. Balassi Kiadó, Budapest, 1995.

Barabás Jenő (főszerk.): Magyar néprajzi atlasz I-IX. Akadémiai, Budapest, 1987–1994.

Bátky Zsigmond: Útmutató néprajzi múzeumok szervezésére. Magyar Néprajzi Társaság. Budapest, 1906.

Borsányi László: A megfigyelési technikák az antropológiai terepmunkában. Ethnographia 1988. (99. évf.) 1. sz. 53-82. oldal.

Fejős Zoltán (szerk.): A Néprajzi Múzeum gyűjteményei. Néprajzi Múzeum, Budapest, 2000.

Fél Edit: A saját kultúrájában kutató etnológus. Ethnographia 1991. (101. évf.) 1-8.

Fél Edit: Egy monografikus néprajzi kutatás tanulságai. In: Emlékezés Fél Editre. Szerk.: Fülemile Ágnes – Stefány Judit. Magyar Néprajzi Társaság, Budapest, 1993. 187-203.

Popper, Karl: A tudományos kutatás logikája. Budapest, 1997.

Szilágyi Miklós: Néprajzi forráskritika. Kossuth Egyetemi Kiadó, Debrecen, 2003. (Néprajz egyetemi hallgatóknak 24.)

(PhD)

Oktató: Dr. Lanczendorfer Zsuzsanna
etnográfus, egyetemi docens